МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

МАУП

ISSN 3083-6557 print

НАУКОВІ ПРАЦІ МАУП

Проблеми модернізації України

Випуск 1 (48), 2025

Київ
2025

УДК 330-339; 321.7; 159.9
М58

Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом (протокол № 4 від 28.05.2025)

Редакційна колегія:
С. В. Храпатий (голова), д-р фіз.-мат. наук, проф.
І. А. Семенець-Орлова, д-р наук з держ. упр., проф.
Я. М. Раєвська, д-р психол. наук, проф.
С. О. Лисенко, д-р юрид. наук, проф.
А. І. Федосов, д-р мед. наук, проф.
М. І. Зубрицький, д-р. юрид. наук
О. М. Гордієнко, канд. техн. наук
В. І. Меджебель (*Чуєнко*), канд. юрид. наук
Л. М. Крива, канд. істор. наук
І. М. Капеліста (виконавчий редактор), канд. наук з держ. упр.
Є. Я. Черняк

Матеріали подано в авторській редакції.
Відповідальність за зміст та орфографію матеріалів несуть автори.

Міжрегіональна Академія управління персоналом.
М58 Наукові праці МАУП. Проблеми модернізації України / редкол.: С. В. Храпатий (голова) [та ін.]. Вип. 1 (48). Київ: Міжрегіональна Академія управління персоналом, 2025. 686 с. Бібліогр. в кінці ст.

У збірнику висвітлено матеріали X Міжнародної науково-практичної конференції "Розбудова інноваційних економіки, менеджменту та освіти в умовах нової соціальної реальності" (Київ, Міжрегіональна Академія управління персоналом, 20–22 травня 2025 р.).

Наведено тези доповідей учасників науково-практичної конференції МАУП з проблематики широкого кола аспектів процесу системної модернізації України.

Для науковців, громадсько-політичних діячів, студентів, а також усіх, хто цікавиться розвитком Української держави і світовим досвідом проведення модернізаційних процесів.

Видається з 2001 року.
Періодичність: 1 раз на квартал.
Засновник: *ПрАТ "ВНЗ "Міжрегіональна Академія управління персоналом".*
УДК 330-339; 321.7; 159.9

© Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП), 2025

К. В. Рудько
Україна та Міжнародний кримінальний суд *439*

П. В. Загородній, В. І. Чуєнко
Поняття та зміст консульського права *441*

Б. Ю. Павлюк, В. І. Чуєнко
Громадянство та його значення для міжнародного права *442*

А. А. Партека, В. І. Чуєнко
Міжнародний Суд ООН та права людини у збройних конфліктах *444*

І. В. Пасічник
Роль національної правової системи у формуванні сучасного суспільства *446*

О. В. Данько
Сутність правоохоронної діяльності як інструмент захисту прав і свобод громадян *448*

Р. Ю. Іванова
The role of international organizations in transforming national legal systems: the case of Ukraine *451*

К. С. Медуниця, О. О. Бондаренко
Правові аспекти забезпечення свободи слова в Інтернеті *453*

В. Ю. Томашевська, А. Ю. Стаднічук
Особливості кримінально-правової протидії диверсіям та шпигунству в умовах воєнного стану *455*

Г. Л. Губіна
Поняття "Європейський патент" та "Європейський патент з унітарною дією" *458*

А. Г. Слостін
Вплив національних та міжнародних правових систем на ефективність процедур банкрутства: порівняльний аналіз правових механізмів у контексті сучасних економічних викликів *460*

І. М. Цермолонський
Особливі порядки кримінального провадження в Україні *464*

О. І. Савка
Загальна характеристика доктрини міжнародно-правового регулювання приватної військової та охоронної діяльності *466*

Ю. В. Корнєєв
Актуальні питання земельно-правових відносин *472*

В. О. Швець
Особливості правового регулювання трудових відносин в умовах воєнного стану *475*

В. М. Барановська
Правові основи міжнародного комерційного арбітражу в Україні *477*

П. В. ЗАГОРОДНІЙ
здобувач першого (бакалаврського) рівня вищої освіти групи П-9-23-Б1Пр(4.0д) Навчально-наукового інституту права імені князя Володимира Великого Міжрегіональної Академії Управління персоналом

В. І. ЧУЄНКО
канд. юрид. наук, доц., кафедри цивільно-правових дисциплін та міжнародного права ПрАТ "ВНЗ "МАУП"

ПОНЯТТЯ ТА ЗМІСТ КОНСУЛЬСЬКОГО ПРАВА

Вступ

У сучасних міжнародних відносинах важливу роль відіграють консульські відносини між державами, які забезпечують захист прав та інтересів громадян і юридичних осіб за кордоном. Консульське право є складовою частиною міжнародного публічного права і регламентує діяльність консульських установ, їхній статус, функції та привілеї.

Мета дослідження

Метою даної роботи є з'ясування сутності та змістуконсульського права, аналіз його основних принципів і джерел, а також розгляд функцій консульських установ у міжнародному праві.

Основна частина

Консульське право — це сукупність норм міжнародногопублічного та національного права, які регулюють статус, функції, привілеї та імунітети консульських установ і консульських посадових осіб.

Основним міжнародним документом, що регламентуєконсульські відносини, є Віденська конвенція про консульські зносини 1963 року. Згідно з нею, основнимифункціями консульських установ є:

- захист інтересів держави, яка направила консульськуустанову, та її громадян;
- сприяння розвитку торговельних, економічних, культурних і наукових зв'язків;
- видача віз, паспортів, реєстрація актів цивільного стану;
- надання допомоги громадянам, що перебувають у скрутному становищі.

Консульське право також передбачає привілеї та імунітети, які забезпечують належне виконання функцій консулів: недоторканність службових приміщень, архівів, офіційноїкореспонденції, обмежений імунітет особи консула тощо.

У внутрішньому законодавстві України основні положенняконсульського права містяться в Законі України "Про закордонні установи України", Положенні про консульську службу України, а також в актах МЗС України.

Висновки

Консульське право виступає важливим елементом системиміжнародного публічного права, що забезпечує юридичнеоформлення і функціонування консульських установ у світі. У межах сучасних глобалізаційних процесів його значеннялише зростає, адже мобільність громадян, зростанняміжнародної торгівлі, культурного обміну та співпрацідержав потребує чітких і ефективних правових механізмів.

Нормативне регулювання консульських зносин сприяєреалізації принципу поваги до суверенітету держав, принципу невтручання у внутрішні справи, а також-

забезпечує дипломатичний баланс між приймаючою та направляючою державами. Водночас, консульське право гарантує, що громадяни за кордоном не залишаються без правового захисту, а національні інтереси країни маютьсвоє представництво на належному рівні.

У практичному вимірі консульські установи виконують не лише формальні адміністративні функції, але й відіграютьгуманітарну та правозахисну роль, виступаючипосередниками між громадянином та іноземною державою. Україна, як учасниця Віденської конвенції 1963 року, сформувала власну систему консульської служби, яка працює в умовах складного міжнародного середовища, зокрема в контексті воєнного конфлікту та трудової міграції.

Таким чином, консульське право — це не лише набір норм, а інструмент реалізації національного суверенітету за межами державної території, механізм захисту громадян, а також важливий компонент правового забезпеченнязовнішньополітичної діяльності держави.

Джерела

1. Віденська конвенція про консульські зносини від 24 квітня 1963 року. *Офіц. вісник ООН.*
2. Закон України "Про закордонні установи України" від 07.07.1992 № 253/92-ВР. *Відомості ВерховноїРади України.*
3. Указ Президента України "Про Положення про консульську службу України" від 22.04.1998 № 405/98.
4. *Пилипенко І. І.* Міжнародне публічне право: навч. посіб. К.: Юрінком Інтер, 2020. 384 с.
5. *Костенко Н. М.* Консульське право: навч. посіб. Харків: Право, 2018. 216 с.
6. *Мицик Ю. Л., Шевченко А. О., Орзеховська В. В.* Міжнародне право: навч. посіб. К.: Знання, 2019. 312 с.
7. *Малишев А. О.* Міжнародні договори України у сферідипломатичних і консульських відносин. *Юридичний журнал.* 2021. № 3. С. 45–49.
8. *Дорошенко А. І.* Консульська діяльність у міжнародному праві: теорія і практика. *Науковізаписки Інституту законодавства.* 2020. № 2. С. 60–66.

Б. Ю. ПАВЛЮК

здобувач першого (бакалаврського) рівня вищої освіти групи П-9-23-Б1Пр(4.0д)-1 Навчально-наукового інституту права імені князя Володимира Великого Міжрегіональної Академії Управління персоналом

В. І. ЧУЄНКО

канд. юрид. наук, доц., кафедри цивільно-правових дисциплін та міжнародного права ПрАТ "ВНЗ "МАУП"

ГРОМАДЯНСТВО ТА ЙОГО ЗНАЧЕННЯ ДЛЯ МІЖНАРОДНОГО ПРАВА

Вступ

Громадянство є ключовим правовим інститутом, який визначає правовий зв'язок між особою та державою. У міжнародному праві це поняття відіграє важливу роль